

Instrumenti okoljskih politik

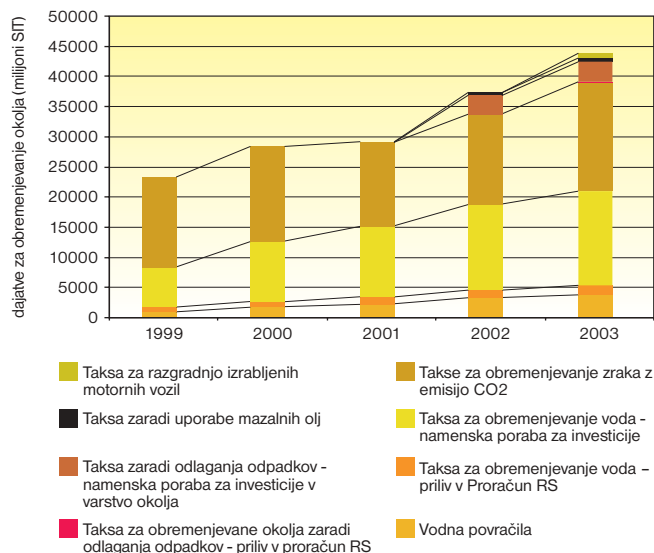
Med instrumente okoljske politike prištevamo okoljsko zakonodajo in upravne postopke, ki se razvijajo zato, da bi zmanjšali negativne vplive na okolje, ki jih povzroča človek. Cilj razvoja mehanizmov je razvoj takšnega sistema odločanja, ki bo pripomogel k razumnejšim in razvojno uravnoteženim odločitvam. Instrumente okoljske politike delimo na okoljske, informacijske in pravne. Sinergija vseh kaže odzive družbe in narekuje korake, ki jih je treba narediti, da bi omogočili uravnotežen razvoj celotne družbe. Za potrebe celovitega ukrepanja je potrebna njihova integracija v sektorske politike.

Instrumenti okoljske politike, ki jih navajamo v nadaljevanju tega poglavja, obravnavajo ekonomski vidik okoljske politike (okoljske takse in druge dajatve za obremenjevanje okolja), informacijske parametre okoljske politike (poročanje okoljskih podatkov) in primer uvajanja okoljskega sistema ravnanja, ki temelji na certificiranju po ISO 14001 in EMAS-shemi (Eco-Management and Audit Scheme).

49. OKOLJSKE TAKSE IN DRUGE DAJATVE ZA OBREMENJEVANJE OKOLJA

Kazalec prikazuje finančne učinke in višino zneskov okoljskih taks in drugih dajatev za obremenjevanje okolja in rabo naravnih virov v Republiki Sloveniji po posameznih letih. Okoljske takse in druge dajatve so ekonomski instrumenti varstva okolja, katerih glavni namen je spodbujanje zmanjševanja obremenitev okolja z uporabo načela povzročitelj plača, po katerem se stroški, nastali s škodo, povzročeno okolju, vsaj delno vključujejo med proizvodne stroške. S podzakonskimi akti so določeni načini izračunavanja povzročene obremenitve okolja, ki se jo izrazi s t. i. enotami obremenitve za vsakega posameznega onesnaževalca, in višina takse oz. dajatve za posamezno enoto obremenitve. Del taks in dajatev pomeni proračunski vir, precejšen delež pa je neposredno usmerjen v okoljske investicije.

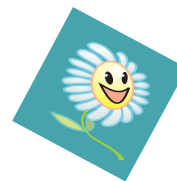
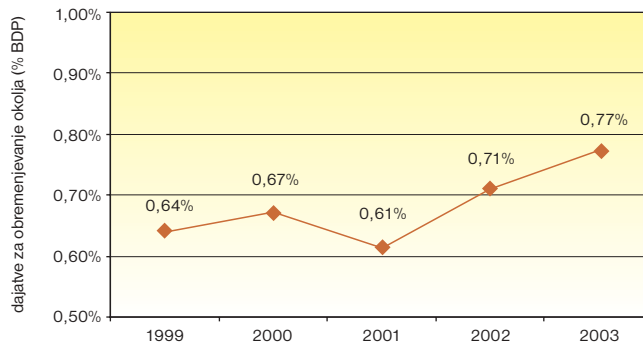
Slika 49-1: Finančni učinki dajatev za obremenjevanje okolja

CILJ

Med prednostnimi cilji ekonomskih vidikov varstva okolja Nacionalni program varstva okolja navaja: spodbuditi povečanje ekonomskih virov naložb v projekte varstva okolja in proračunske porabe ter tako posredno vplivati na zmanjševanje onesnaženosti, pospešiti uvedbo davčnih olajšav za investicije v okoljevarstvene projekte in vpeljava sistema pologa in povračil v povezavi s sistemom taksacij.

Slika 49-2: Delež dajatev za obremenjevanje okolja v BDP Slovenije

Preglednica 49-3: Okoljske takse in dajatve v evropskih državah

	raba naravnih virov				odpadki			emisije		izbrani izdelki					drugo	
	rudarjenje, minerali, prod, pesek	podzemna in površinska voda	lov, ribolov	raba gozda, posek	odlaganje	zažiganje	nevarni odpadki	v zrak	v vodo	kemične substance	embalaža	baterije	pesticidi	plastične vrečke	hrup	sprememba rabe zemljišča
Avstrija				x	x			x		x	x					
Belgija	x	x						x		x	x	x				
Bolgarija	x		x	x			x	x								
Češka	x	x					x	x	x	x					x	x
Danska	x		x		x	x		x		x	x	x	x			
Estonija	x	x	x		x			x	x		x					
Finska	x		x		x			x			x	x				
Francija	x							x	x							
Nemčija		x					x		x							
Grčija		x	x						x							
Madžarska	x	x	x	x			x	x			x	x			x	
Irska								x						x		
Italija					x			x	x					x	x	
Latvija	x	x		x	x			x	x	x	x	x				
Litva	x	x	x	x				x	x							
Nizozemska		x	x		x				x							x
Norveška					x	x		x	x	x	x					x
Poljska	x	x	x	x			x	x	x	x	x					x
Portugalska			x													
Romunija		x						x	x							
Slovaška	x	x			x			x	x	x	x		x			x
Slovenija	x	x			x			x	x	x						x
Španija								x	x							
Švedska	x		x		x			x	x			x	x			
Združeno kraljestvo	x				x											

K uporabi načela "povzročitelj obremenjevanja okolja plača" Slovenijo obvezujejo tudi določila 174. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (EC Treaty), v slovenskem pravnem redu pa določila Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 41/04). Uveljavljanje tega načela je v zadnji letih postalo zelo pomemben vir financiranja ukrepov politike varstva okolja. Pozitivne izkušnje pri uveljavitvi oprostitev plačila takse za obremenjevanje voda kot namenskega vira gradnje infrastrukturnih objektov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda so bile vključene tudi v zakonsko podlago za takso za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov ter takso za obremenjevanje okolja z emisijami CO₂. Oprostitev plačil takse zaradi odlaganja odpadkov pomenijo namenski vir financiranja gradnje ustreznih omrežij objektov in naprav za ravnanje z odpadki ter pomemben mehanizem za doseganje zastavljenih in predpisanih ciljev. To so predvsem: zmanjševanje količin odpadkov na izvoru, odlaganje čim manjših količin in čim bolj inertnih odpadkov, zmanjševanje količin deleža biološko razgradljivih odpadkov, pospeševanje ločenega zbiranja posameznih frakcij komunalnih odpadkov

in postopno večanje obsega obdelave in izrabe odpadkov. Instrument takse za obremenjevanje zraka z emisijami CO₂ je eden od ključnih instrumentov programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov za doseganje ciljev na tem področju in obveznosti podpisa Kjotskega protokola, ki ga je Slovenija ratificirala v juniju 2002. Sredstva vodnih povračil se z uveljavljanjem Zakona o vodah zbirajo v Skladu za vode, namenjenem financiranju vodne infrastrukture. Prav tako je del sredstev, zbranih s takso za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, namensko porabljen za sanacijo neurejenih odlagališč in starih bremen, del takse za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil pa za izvajanje gospodarske javne službe ravnanja z izrabljenimi vozili.

Rast letnega zneska okoljskih taks in dajatev je zlasti posledica rasti zneskov takse na enoto obremenitve oz. enoto proizvoda ter večjega zajetja onesnaževalcev (uvajanje strožjih pogojev in novih dajatev), in ne povečanega obremenjevanja okolja.

PODATKI IN VIRI

Preglednica 49-1: Finančni učinki dajatev za obremenjevanje okolja

Opomba: za leto 2003 so podatki o višini sredstev za namensko porabo za investicije iz naslova dajatev za obremenjevanje okolja zaradi odpadne vode in odlaganja odpadkov ocenjeni

Vir: Bilanca odhodkov in prihodkov proračuna RS, Ministrstvo za finance, Generalni carinski urad; zbirka Vodna povračila, takse in koncesije, zbirka Viri onesnaženja, zbirka Ravnanje z odpadki, 2004, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo - Agencija Republike Slovenije za okolje

okoljske takse:	enota	1999	2000	2001	2002	2003
Vodna povračila	mio SIT	1.010	1.710	2.169	3.267	3.738
Taksa za obremenjevanje voda – priliv v Proračun RS	mio SIT	740	1.004	1.233	1.363	1.580
Taksa za obremenjevanje voda – namenska poraba za investicije	mio SIT	6.556	9.974	11.715	14.115	15.608
Takse za obremenjevanje zraka z emisijo CO ₂	mio SIT	15.055	15.684	13.998	15.000	17.985
Taksa za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov – priliv v proračun RS	mio SIT	np	np	np	np	168
Taksa zaradi odlaganja odpadkov – namenska poraba za investicije v varstvo okolja	mio SIT	np	np	np	3.156	3.314
Taksa zaradi uporabe mazalnih olj	mio SIT	np	np	np	494	619
Taksa za razgradnjo izrabljenih motornih vozil	mio SIT	np	np	np	np	801
SKUPAJ	mio SIT	23.361	28.372	29.115	37.396	43.813

Preglednica 49-2: Delež dajatev za obremenjevanje okolja v BDP Slovenije

Vir: Bilanca odhodkov in prihodkov proračuna RS, Ministrstvo za finance, Generalni carinski urad; zbirka Vodna povračila, takse in koncesije, zbirka Viri onesnaženja, zbirka Ravnanje z odpadki, 2004, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo - Agencija Republike Slovenije za okolje; Statistični letopis 2003, www.stat.si (marec, 2004), Statistični urad Republike Slovenije

	enota	1999	2000	2001	2002	2003
BDP v tekočih cenah	mio SIT	3.648.401	4.222.404	4.740.122	5.275.827	5.670.640
okoljske takse in dajatve	mio SIT	23.361	28.372	29.115	37.396	43.813
delež okoljskih taks in dajatev v BDP	%	0,64 %	0,67 %	0,61 %	0,71 %	0,77 %

Podatki za Slovenijo

Agencija Republike Slovenije za okolje na podlagi poročil zavezancev po uredbah:

- Uredba o taksi za obremenjevanje voda (Ur. l. RS, št. 41/95, 44/95, 8/96, 124/00 in 49/01, 8/04);
- Uredba o vodnih povračilih (Ur. l. RS, št. 41/95, 84/97, 124/00, 110/01, 103/02);
- Uredba o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Ur. l. RS, št. 68/96, 2/97, 5/97 – popr., 24/98, 65/98, 51/99, 42/00 in 124/00), ki jo je nadomestila Uredba o taksi za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (Ur. l. RS, št. 91/02, 8/03, 67/03);
- Uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov (Ur. l. RS, št. 70/01, 9/04)

vodi zbirke podatkov (zbirka Vodna povračila, takse in koncesije, zbirka Viri onesnaženja, zbirka Ravnanje z odpadki), ki vsebujejo podatke o okoljskih taksah in drugih dajatvah za varstvo okolja ter o višinah oprostitev taks in dajatev zaradi investiranja v varstvo okolja. Ker se podatki za leto 2003 o višini sredstev za namensko porabo za investicije iz naslova dajatev za obremenjevanje okolja zaradi odpadnih voda in odlaganja odpadkov za leto 2003 še zbirajo, podajamo oceno o višini teh sredstev glede na vplačane akontacije (tehnoško odpadne vode) in stopnjo povišanja takse na enoto obremenitve okolja (za komunalne odpadne vode in odpadke).

Ministrstvo za finance, Sektor za analize, metodologijo in bilance javnih financ izdaja mesečna poročila o realizaciji državnega proračuna za posamezno proračunsko leto v okviru bilance prihodkov in odhodkov državnega proračuna. Ta so vir podatkov o prilivih v Proračun RS na podlagi zgoraj omenjenih uredb:

- Uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Ur. l. RS, št. 2/02, 20/2002),
- Uredba o taksi na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil (Ur. l. RS, št. 13/03).

Podatki o BDP v tekočih cenah so povzeti po Statističnem uradu RS iz Statističnega letopisa RS 2003, za leto 2003 pa po spletni strani www.stat.si- Kazalniki, BDP.

Namenska poraba za investicije v zvezi s takso za obremenjevanje voda in takso odlaganja odpadkov za leto 2003 je ocenjena na podlagi napovedi zavezancev.

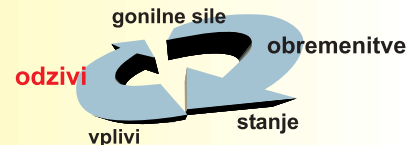
Podatki za Evropo

Europe's Environment, The third assessment, 2003, European Environment Agency.

Preglednica ne vključuje dajatev, ki samo pokrivajo stroške proizvodnje ali javnih služb (kot npr. dajatve za zbiranje odpadkov, preskrba z vodo).

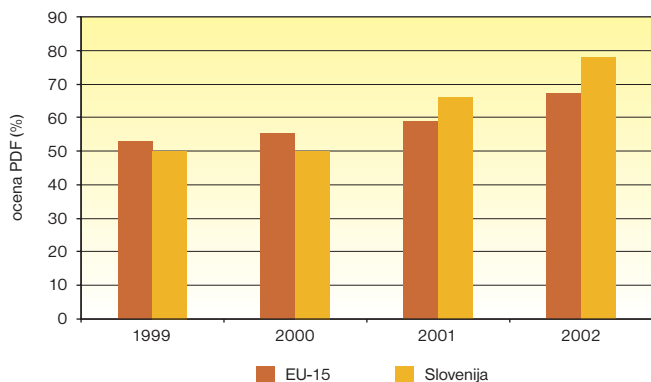

50. POROČANJE OKOLJSKIH PODATKOV

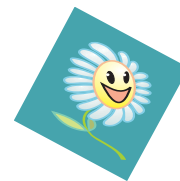
Poročanje okoljskih podatkov merimo s stopnjo popolnosti okoljskih podatkov, zbranih v skladu z zahtevami Evropske agencije za okolje (EEA). Ta je podana z oceno, ki jo poda Evropska agencija za okolje v vsakoletnem Poročilu o napredku – Prednostni tok podatkov v EIONET-u (PDF Priority Data Flows in EIONET) naslovljenem na Upravni odbor Evropske agencije za okolje.

Slika 50-1: Poročanje okoljskih podatkov – stopnja popolnosti okoljskih podatkov, zbranih v skladu z zahtevami Evropske agencije za okolje

CILJ

Poročevalska obveznost Republike Slovenije do Evropske agencije za okolje izhaja iz 8. člena podpisanega in v državnem zboru ratificiranega Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Republiko Slovenijo o sodelovanju Republike Slovenije v Evropski agenciji za okolje in Evropskem okoljskem informacijskem in opazovalnem omrežju (Ur. l. RS – MP št. 18/01), ki določa obveznost Slovenije, da zagotovi podatke v skladu z obveznostmi in prakso, določenimi za delo agencije.

Doslej smo na Evropsko agencijo za okolje posredovali poročila o stanju voda, kakovosti zraka in emisijah v zrak, zavarovanih območjih, stanju tal, izvajanju projekta CORINE Land Cover idr. Priprava in posredovanje poročil je organizirana skozi omrežje EIONET v Sloveniji.

Skladnost poročanja Slovenije z zahtevami Evropske agencije za okolje ocenjujejo od leta 2000 in v tem času smo, kot večina držav članic Evropske agencije za okolje, posebno tistih, ki so se pripravljale za vstop v EU, dosegli zaznaven napredek. Po kriterijih Prednostnega toka podatkov v EIONET-u smo za poročila, posredovana leta 2003, dosegli 88-odstotno skladnost s poročevalskimi zahtevami Evropske agencije za okolje, kar je Slovenijo uvrščalo na 4. mesto med 31 ocenjevanimi državami.

PODATKI IN VIRI

Preglednica 50-1: Poročanje okoljskih podatkov – stopnja popolnosti okoljskih podatkov, zbranih v skladu z zahtevami Evropske agencije za okolje

Vir: Poročila o napredku – Prednostni tok podatkov v EIONET-u (Priority Data Flows in EIONET), Evropska agencija za okolje, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004

	enota	1999	2000	2001	2002	2003
EU-15	%	53	55	59	67	66
Slovenija	%	50	50	66	78	88

Prednostni tok podatkov v EIONET-u (Priority Data Flows in EIONET) je s strani Evropske agencije za okolje podan izbor šestih do devetih poročil s predpisano vsebino in obliko, ki so jih države članice Evropske agencije za okolje dolžne v določenem roku posredovati agenciji, da

jih ta lahko uporabi pri pripravi svojih poročil. Za letno poročilo o napredku Evropska agencija za okolje vsako poročilo (poročanje) oceni s t. i. sončki, to je s točkami – 1, 2 ali 3. Vsota dobljenih točk kot delež vseh možnih točk, ki bi jih lahko dobila posamezna država, pomeni skupno oceno stopnje popolnosti okoljskih podatkov, zbranih v skladu z zahtevami Evropske agencije za okolje po državah. Kriteriji za točkovanje so določeni vnaprej in za vsako poročilo posebej, nanašajo pa se predvsem na dolžino in popolnost časovne serije podatkov, ki so bili zahtevani in posredovani, posredovanje podatkov v predpisanem roku in predpisani obliki ipd. Kakovost posredovanih podatkov do letos ni bila vključena v ocenjevanje.

Kazalec je vključen tudi v nabor kazalcev za merjenje razvitosti informacijske družbe v skladu z akcijskim načrtom eEurope+.

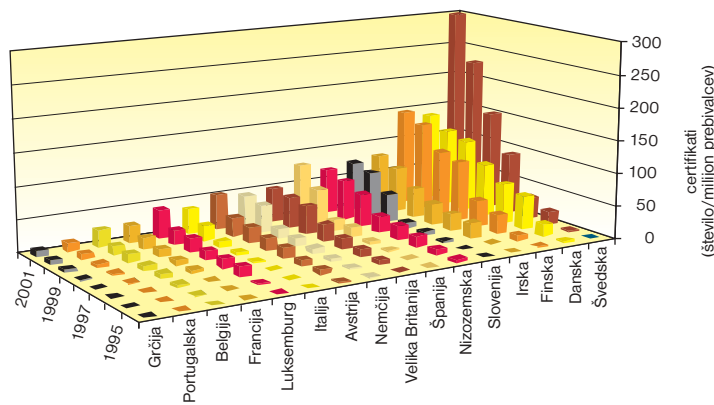
51. PODJETJA Z OKOLJSKIMI PRIZNANJI

V varstvu okolja pomeni standardizacija pomemben gospodarski instrument za sporazumevanje in poenotenje. Pri tem gre za neobvezujoče pravne norme, na katere so na nacionalni in mednarodni ravni vezani člani organizacij za standardizacijo. V Sloveniji se s tega področja uveljavlja predvsem mednarodni standard ISO 14001. Z razvojem Evropske skupnosti leta 1957 se je zakonodaja o varstvu okolja začela razvijati bolj načrtno. Danes imajo na ravnanje z okoljem v Evropski uniji neposreden vpliv sistemi okoljskega ravnanja, med katere sodi EMAS-shema (Eco Management and Audit Scheme), zakonodajno opredeljena v EU Uredbi o sistemu okoljskega ravnanja, št. 1836/93 (The Eco-Management and Audit Scheme Regulation No. 1836/93). Sistem certificiranja po EMAS-shemi je v Sloveniji mogoč po 1. 5. 2004, torej po vstopu Slovenije v EU.

Tako EMAS-shema kot ISO 14001 se zavzemata za uvajanje učinkovitega sistema okoljskega ravnanja. Bistvena razlika med njima je ta, da je uvajanje ISO 14001 prostovoljno in se lahko uporablja tako v profitnih kot v neprofitnih organizacijah, EMAS-shema pa je namenjena predvsem doseganju posebnih zahtev javnega sektorja, javnosti in potrošnikov v državah članicah EU. Zaradi podobnosti med zahtevami ISO 14001 in EMAS-sheme je izdala Evropska komisija leta 1997 odločbo, v kateri definira skupne elemente obeh sistemov in predlaga postopen prehod iz certificiranja po ISO 14001 na certificiranje po EMAS-shemi.

Slika 51-2: Primerjava Slovenije z državami EU-15 v certificiranju po ISO 14001

Vir: Gospodarska zbornica Slovenije, Služba za varstvo okolja, 2004

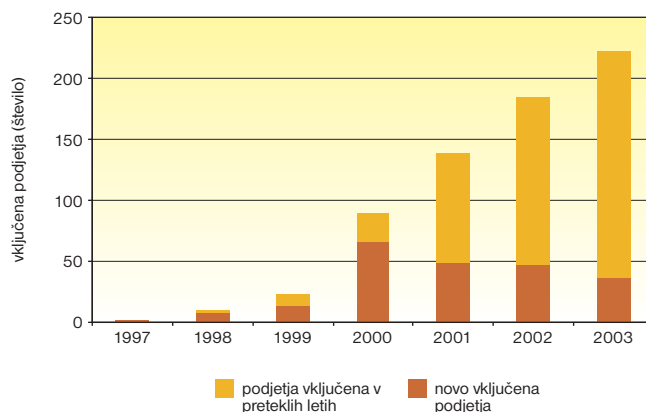

CILJ

Cilj uvajanja sistemov okoljskega ravnanja sta razvojno uravnoteženi proizvodnja in potrošnja, kar vključuje: spodbujanje proizvodnje do okolja prijaznih izdelkov ter spodbujanje primernejšega ravnanja podjetij z okoljem in obveščanje javnosti o vplivih njihovih dejavnosti na okolje.

Slika 51-1: Število slovenskih podjetij, ki so pridobila certifikat ISO 14001

Vir: Gospodarska zbornica Slovenije, Služba za varstvo okolja, 2004

Certificiranje po ISO 14001 je tako na nacionalni kot na mednarodni ravni obveznost podjetij, ki so članice mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO). EMAS-shema trenutno v Sloveniji še ni zakonodajno opredeljena, je pa temeljno načelo in strateška usmeritev Nacionalni program varstva okolja za trajnostno proizvodnjo in potrošnjo ter predmet novega Zakona o varstvu okolja.

Na nivoju EU je EMAS-shema predmet Uredbe o sistemu okoljskega ravnanja, št. 1836/93 (Council Regulation, EEC, No 1836/93 allowing voluntary participation by companies in the industrial sector in a Community eco-management and audit scheme, OJ L 168, 10.7.93). Uredbo podpirajo naslednji sorodni zakoni oz. standardi: Council Regulation (EEC) No. 3037/90 on the statistical classification of economic activities in the European Community in sorodni standardi, kot so ISO 100011, ISO 14001 in EN 45012.

Od leta 1997 do konca leta 2003 je pridobilo certifikat ISO

14001 222 slovenskih podjetij, kar kaže, da se ozaveščenost glede varstva okolja pogloblja, deloma tudi zaradi vse večjega zanimanja za pridobitev certifikata ISO 9000. V zadnjih šestih letih je bilo največ certifikatov ISO 14001 podeljenih v proizvodnih dejavnostih, kot so kemijska, kovinska in elektroindustrija. Največ certifikatov je od leta 1997 dalje po podatkih Gospodarske zbornice (6. 2. 2004) podelil certifikacijski organ BVQI (Bureau Veritas, 99), najmanj pa TUV Bayern Sava (58). EMAS-shema se v Sloveniji še ni uveljavila, saj se ta sistem certificiranja šele uvaja. Trenutno potekajo priprave za uvedbo akreditacijske službe, ki bo preverjala usposobljenost organizacij za pridobitev certifikata po EMAS-shemi.

V certificiranju po ISO 14000 je položaj Slovenije v primerjavi z EU-15 ugoden, saj je bila Slovenija po podatkih mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO) leta 2002 na petem mestu po številu podeljenih certifikatov na milijon prebivalcev.

PODATKI IN VIRI

Preglednica 51-1: Število slovenskih podjetij, ki so pridobila certifikat ISO 14001

Vir: Gospodarska zbornica Slovenije, Služba za varstvo okolja, 2004

	enota	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
število vseh podjetij	število	2	10	23	89	138	185	222
število novo vključenih podjetij v tekočem letu	število	2	8	13	66	49	47	37

Preglednica 51-2: Primerjava Slovenije z državami EU-15 v certificiranju po ISO 14001

Vir: Gospodarska zbornica Slovenije, 2004

leto		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Švedska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	0,22	2,75	21,32	33,41	93,52	150,55	227,47	300,00
Finska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	1,96	8,04	29,61	40,39	92,16	99,61	134,71	147,06
Danska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	4,04	18,46	51,92	60,38	82,69	111,54	119,23	136,73
Španija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,33	2,36	4,21	14,69	15,38	52,92	82,77
Irsko	število certifikatov/ milijon prebivalcev	0,83	2,22	22,78	26,67	31,94	45,28	68,61	80,28
Slovenija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	np	2,50	6,00	9,50	44,00	68,00	74,50
Nizozemska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	4,74	7,63	16,86	21,86	25,83	50,26	60,38	68,78
Madžarska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,29	1,18	2,75	11,86	16,08	33,33	62,75
Avstrija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	1,38	7,00	10,00	16,5	19,5	25,38	27,88	53,63
Velika Britanija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	1,06	5,59	11,18	15,99	25,9	43,99	47,26	50,64
Nemčija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	0,43	2,04	4,33	8,01	11,83	15,5	41,57	45,51
Luksemburg	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	2,50	15,00	15,00	15,00	22,50	22,50	42,50
Italija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,48	1,81	2,17	4,28	9,17	22,80	37,90
Češka	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	np	0,39	4,08	5,83	11,26	16,89	30,87
Belgija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,80	3,70	7,30	7,40	13,00	13,00	26,4
Francija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	0,05	0,39	0,89	5,03	7,88	12,12	18,63	25,03
Portugalska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,10	0,71	1,52	2,83	4,75	8,89	13,84
Slovaška	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,19	1,13	2,83	4,53	6,79	13,77	13,21
Poljska	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	np	0,21	0,39	1,97	1,71	7,62	11,24
Grčija	število certifikatov/ milijon prebivalcev	np	0,10	0,57	0,95	1,9	4,00	6,29	8,48

Podatki za Slovenijo

Podatki za Slovenijo so povzeti iz e-kataloga Podjetja z okoljskimi priznanji, ki ga pri Gospodarski zbornici Slovenije vodi Služba za varstvo okolja. Podatki o številu certifikatov ISO 14001 se navezujejo na dobitnike certifikatov, torej na podjetja, ki so certifikat prejela. Gospodarski zbornici Slovenije posredujejo podatke za e-katalog slovenski certifikacijski organi, to so SIQ, BVQI in Bayern Sava. Ažuriranje zbirke podatkov se praviloma izvaja vsako četrletje. Zbirka podatkov ne vključuje vseh podatkov o podeljenih certifikatih ISO 14001, ker jih tuji certifikacijski organi Gospodarski zbornici Slovenije doslej niso redno posredovali.

Podatki za druge države

Podatke za EU-15 in Slovenijo je zagotovila Gospodarska zbornica Slovenije. Povzela jih je po poročilu mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO). Po metodologiji ISO so v poročilu zbrani vsi dobitniki certifikatov, za katere je ISO pridobila podatke iz poročil mednarodnih certifikacijskih organov. Ker je zaupanje med podatki ISO in Gospodarske zbornice Slovenije različno in ker se črpajo iz različnih podatkovnih virov, prihaja med podatki o skupnem številu certifikatov ISO 14001, podeljenih slovenskim podjetjem, do delnih razhajanj.